

PRENUMERATA

kwartalnas

w kraju . . . . . 15 złotych
za granicą . . . . . 20 złotych

Numer polewyńczy
20 groszy.

Konto pocztowe czekowe
Nr. 730.

MONITOR POLSKI

DZIENNIK URZĘDOWY RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.
WYCHODZI CODZIENNIE Z WYJĄTKIEM NIEDZIEL I ŚWIĄT.

OGŁOSZENIA:

Cena za wiersz 1 m/m. szpalty
redakcyjnej po teście 60 groszy.
Cena za wiersz 1 m/m. szpalty
ogłoszeniowej 55 gr.

Tabelary zne i cyfrowe 90 gr.
Ogłoszenia o zagubionych do-
kumentach 17 groszy za wyraz.
Każde ogłoszenie najmniej
1 złoty.

Za terminowy druk ogłoszeń
Wydawnictwo nie odpowiada.
Osobom i firmom prywatnym
kredytu na ogłoszenia i prenu-
meratę Wydawnictwo nie
udziela.

Dyrekcja Wydawnictwa: Miodowa Nr. 22. Dyrektor przyjmuje od 12 — 2 pp. Dyrekcja otwarta od 9 — 3 pp. Tel. działu red. 644-05. Tel. działu handlowego 644—50. Tel. prenumeraty i rachuby 644-42. Tel. eksp. 625-28. Kasa czynna od g. 8 i poł r. do 1 pp., w soboty do godz. 12.

TREŚĆ DZIAŁU URZĘDOWEGO:

Zarządzenia Władz Naczelnych:

Poz. 6. Rozporządzenie Ministra Spraw Wojskowych z dnia 15 grudnia 1930 r., wydane w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wewnętrznych oraz Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w sprawie wykonania rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 czerwca 1930 r. o Państwowej Odznace Sportowej.

Ruch służbowy w Ministerstwie Skarbu.

WYSZEDŁ Z DRUKU Nr. 2 DZIENNIKA USTAW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ Z DNIA 12 STYCZNIA 1931 ROKU, ZAWIERAJĄCY TREŚĆ NASTĘPUJĄCĄ:

DEKRET PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ:

Poz. 6 — z dnia 12 grudnia 1930 r. o żandarmerji.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW:

Poz. 7 — z dnia 12 grudnia 1930 r. o uprawnieniach wojewodów i starostów do udzielania urlopów podwładnym funkcjonariuszom państwowym.

Poz. 8 — z dnia 30 grudnia 1930 r. w sprawie ustalenia podstawowej ceny monopolowej za spirytus, który będzie dostarczony Dyrekcji Państwowego Monopoli Spirytusowego w kampanji 1930/31.

ROZPORZĄDZENIA MINISTRÓW:

Poz. 9 — Spraw Wewnętrznych z dnia 13 października 1930 r. o zmianie granic gmin wiejskich Dylewo, Myszyniec, Nasiadki i Wach w powiecie ostrołęckim, województwie białostockim.

Poz. 10 — Sprawiedliwości z dnia 18 grudnia 1930 r. o rozmieszczeniu sądów powiatowych w powiecie święciańskim w okręgu sądu okręgowego w Wilnie.

Poz. 11 — Sprawiedliwości z dnia 18 grudnia 1930 r. o rozmieszczeniu sądów powiatowych w powiecie prużańskim w okręgu sądu okręgowego w Grodnie.

Poz. 12 — Sprawiedliwości z dnia 18 grudnia 1930 r. o rozmieszczeniu sądów powiatowych w powiecie stolińskim w okręgu sądu okręgowego w Pińsku.

Poz. 13 — Pracy i Opieki Społecznej, wydane w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu i Ministrem Robót Publicznych z dnia 10 grudnia 1930 r. w sprawie odroczenia terminu wejścia w życie rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej, wydanego w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu i Ministrem Robót Publicznych z dnia 16 kwietnia 1930 r. w sprawie czasu pracy pracowników ruchu w żegludze śródlądowej.

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE:

Poz. 14 — z dnia 23 października 1930 roku w sprawie przystąpienia Austrii do konwencji międzynarodowej, dotyczącej ruchu drogowego, podpisanej w Paryżu dnia 24 kwietnia 1926 r.

DZIAŁ URZĘDOWY.

—:o:—

Zarządzenia Władz Naczelnych

6.

ROZPORZĄDZENIE

MINISTRA SPRAW WOJSKOWYCH

z dnia 15 grudnia 1930 r.,

wydane w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wewnętrznych oraz Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w sprawie wykonania rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 czerwca 1930 r. o Państwowej Odznace Sportowej.

Na podstawie §§ 5 i 8 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 czerwca 1930 r. o Państwowej Odznace Sportowej (Monitor Polski Nr. 169, poz. 255) zarządza się, co następuje:

§ 1.

Okresowe próby sprawności fizycznej organizują:

a) przewodniczący powiatowych (stołecznego, miejskich) komitetów wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego — dla obywateli polskich, zamieszkałych w obrębie odnośnego powiatu (miasta);

b) dowódcy pułków i równorzędni — zasadniczo dla osób pełniących czynną służbę wojskową;

c) dyrektorowie (przełożone): Centralnego Instytutu Wychowania Fizycznego, studiów wychowania fizycznego przy uniwersytetach, państwowych szkół średnich ogólno-kształcących, seminarjów nauczycielskich, szkół zawodowych i prywatnych zakładów naukowych o typie powyższym, a posiadających prawa szkół państwowych, dla słuchaczy (słuchaczek), uczniów i uczennic;

d) przewodniczący związków i stowarzyszeń sportowych oraz wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego, upoważnionych przez Dyrektora Państwowego Urzędu Wychowania Fizycznego i Przystosobienia Wojskowego, — zasadniczo dla swoich członków.

Szczegółowe postanowienia, odnoszące się do trybu udzielania upoważnień, o których mowa w punkcie d), wyda Dyrektor Państwowego Urzędu Wychowania Fizycznego i Przystosobienia Wojskowego w osobnym regulaminie Państwowej Odznaki Sportowej.

§ 2.

Osoby, pełniące czynną służbę wojskową, mogą poddawać się również próbom, organizowanym przez osoby, wymienione w § 1 pkt. a) i d) niniejszego rozporządzenia.

§ 3.

Osoby, nie pełniące czynnej służby wojskowej, mogą poddawać się również próbom, organizowanym przez dowódcę pułku (równorzędnego), z wyjątkiem uczniów (uczennic) niższych i średnich zakładów naukowych, którzy mogą poddawać się wyłącznie próbom, organizowanym przez osoby, wymienione w § 1 pkt. c) niniejszego rozporządzenia.

§ 4.

Do obowiązków organizującego próbę należy: a) ogłoszenie co najmniej na 14 dni naprzód miejsca i terminu próby, ostatecznego terminu zgłoszeń i rodzajów prób, które będą przeprowadzone;

b) przyjmowanie i odrzucanie zgłoszeń;
c) powołanie komisji próby (§ 6);

d) przygotowanie materiałowych i terenowych warunków, potrzebnych do przeprowadzenia próby.

Szczegółowe postanowienia, odnoszące się do sposobu zgłaszania się do próby, wyda Dyrektor Państwowego Urzędu Wychowania Fizycznego i Przystosobienia Wojskowego w osobnym regulaminie Państwowej Odznaki Sportowej.

§ 5.

Organizujący próbę odrzuca zgłoszenia osób, nieodpowiadających warunkom, określonym w § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 czerwca 1930 r. o Państwowej Odznace Sportowej, oraz osób, wymienionych w § 7 tegoż rozporządzenia Rady Ministrów, a o odrzuceniu zgłoszenia powiadamia zgłaszającego się.

Od decyzji odmownej osób, wymienionych w § 1 pkt. b) i c), oraz przewodniczącego Stołecznego Komitetu Wychowania Fizycznego i Przystosobienia Wojskowego niema odwołania.

Od decyzji odmownych innych osób, organizujących próbę, przysługuje zgłaszającemu się prawo odwołania się w ciągu dni siedmiu od dnia otrzymania zawiadomienia o decyzji odmownej:

a) do powiatowego (miejskiego) komitetu wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego, jeśli zgłoszenie odrzuciła jedna z osób, wymienionych w § 1 pkt. d) niniejszego rozporządzenia;

b) do wojewódzkiego komitetu wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego — w drodze przez powiatowy (miejski) komitet, jeśli zgłoszenie odrzuciła jedna z osób, wymienionych w § 1 pkt. a) niniejszego rozporządzenia.

Decyzja odwoławcza jest ostateczna.

§ 6.

W skład komisji próby wchodzi:

1) organizujący próbę lub jego zastępca jako przewodniczący;

2) lekarz wojskowy lub cywilny;

3) nauczyciel ćwiczeń cielesnych (instruktor wychowania fizycznego) lub instruktor (delegat) związku sportowego, w którego dziedzinie dane ćwiczenie leży, lub inna osoba (np. oficer dla strzelania), dająca bezsprzeczną pewność fachowego przeprowadzenia próby.

Jeżeli próbę organizuje przewodniczący upoważnionego związku względnie stowarzyszenia (§ 1 pkt. d) niniejszego rozporządzenia), należy w skład komisji próby powołać jako dalszego członka delegata innego związku względnie stowarzyszenia.

§ 7.

Powiatowy (stołeczny, miejski) komitet wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego może delegować swego przedstawiciela do każdej komisji próby, działającej w danym powiecie (mieście).

§ 8.

Za udział w komisji próby nie wypłaca się żadnego wynagrodzenia.

§ 9.

Do obowiązków komisji próby należy:

1) przeprowadzenie próby z każdym kandydatem z osobna — zgodnie z regulaminem Państwowej Odznaki Sportowej, przewidzianym w ustępie 2 § 1 niniejszego rozporządzenia;

2) stwierdzenie wyników, osiągniętych przez kandydata w poszczególnych próbach;

3) postawienie wniosku co do przyznania odznaki.

Obowiązkiem lekarza — członka komisji prób jest zbadanie stanu zdrowia dopuszczonych do próby kandydatów i wykluczenie kandydatów chorych i słabych fizycznie.

§ 10.

Komisja próby stawia wniosek o przyznanie kandydatowi odznaki odpowiedniej klasy i stopnia (§ 12), jeśli kandydat w wybranych przez siebie sześciu różnych ćwiczeniach — po jednym

z każdej grupy (§ 13) — osiągnął conajmniej wyniki (minima), ustalone w regulaminie Państwowej Odznaki Sportowej, przewidzianym w ustępie 2 § 1 niniejszego rozporządzenia, dla odpowiedniej kategorii wieku (§ 14).

Odbycie poszczególnych ćwiczeń przed komisją próby może być zastąpione zaświadczeniem upoważnionych związków i stowarzyszeń sportowych o wypełnieniu przez kandydata warunków, przepisanych w regulaminie Państwowej Odznaki Sportowej dla danego ćwiczenia, albo świadectwem odznaki specjalnej, uzyskanej przez kandydata w danym okresie ubiegania się o Państwową Odznakę Sportową.

Zaświadczenia i świadectwa, wymienione w ustępie poprzednim, mogą wydawać — w zakresie swojej gałęzi sportu — tylko te związki i stowarzyszenia, które będą do tego upoważnione przez związki centralne.

§ 11.

Kandydatowi, który nie ma zamiaru poddać się całkowitej próbie, wydaje komisja próby zaświadczenia o wypełnieniu warunków częściowej próby.

§ 12.

Ustala się w każdej klasie odznaki cztery stopnie.

§ 13.

Ustala się sześć zasadniczych grup sprawności fizycznej, obejmujących następujące ćwiczenia:

grupa I: gimnastyka i pływanie do 100 m.;
grupa II: skoki;
grupa III: biegi do 800 m., pływanie do 100 m., jazda na łyżwach do 500 m.;

grupa IV: rzuty dyskiem, oszczepem, piłką, granatem, pchnięcie kulą, boks, szermierka, gry sportowe (dla starszych i najmłodszych), strzelanie (dla kobiet);

grupa V: marsze do 20 km., wycieczki piesze do 3 dni, biegi do 5 km., biegi narciarskie do 18 km., biegi łyżwiarskie do 10 km., jazda na rowerze do 20 km., rajd konny do 2 dni, pływanie do 1.000 m., wioslarstwo i wycieczki wiosłarskie do 1 dnia, gry sportowe;

grupa VI: strzelanie (dla mężczyzn) i gry sportowe (dla kobiet).

§ 14.

Ustala się następujące kategorie wieku dla mężczyzn i kobiet:

Mężczyźni:

kategoria M — A od 21 — 34 roku życia włącznie,
kategoria M — B od 19 — 20 roku życia włącznie,
kategoria M — C od 17 — 18 roku życia włącznie,
kategoria M — D od 15 — 16 roku życia włącznie,
kategoria M — E od 35 — 44 roku życia włącznie,
kategoria M — F od 45 — 50 roku życia włącznie,
kategoria M — G od 51 — — roku życia włącznie.

Kobiety:

kategoria K — A od 21 — 30 roku życia włącznie,
kategoria K — B od 19 — 20 roku życia włącznie,
kategoria K — C od 17 — 18 roku życia włącznie,
kategoria K — D od 31 — 40 roku życia włącznie,
kategoria K — E od 41 — 50 roku życia włącznie,
kategoria K — F od 51 — — roku życia włącznie.

§ 15.

Kandydatowi, który po raz pierwszy ubiega się o Państwową Odznakę Sportową, przyznaje się zasadniczo odznakę brązową pierwszego stopnia.

Jednakowoż: mężczyźni kategorii M — E i kobiety kategorii K — D otrzymują już po pierwszej dodatniej próbie odznakę srebrną pierwszego stopnia, mężczyźni kategorii M — F i kobiety kategorii K — E — odznakę złotą pierwszego stopnia, mężczyźni kategorii M — G i kobiety kategorii K — F odznakę złotą trzeciego stopnia.

Ponadto odznakę o dwa stopnie wyższą należy przyznawać:

a) mężczyznom kategorii M — E i kobietom kategorii K — D w razie osiągnięcia wyników, przewidzianych dla mężczyzn kategorii M — A i kobiet kategorii K — A;

b) mężczyznom kategorii M — F i kobietom kategorii K — E w razie osiągnięcia wyników, przewidzianych dla mężczyzn kategorii M — B i kobiet kategorii K — B;

c) mężczyznom kategorii M — G i kobietom kategorii K — F w razie osiągnięcia wyników, przewidzianych dla mężczyzn kategorii M — F i kobiet kategorii K — E.

Matki — bez względu na wiek — zdają pomysłnie próbę okresową nawet wówczas, gdy w czterech wybranych przez siebie ćwiczeniach osiągną wyniki, przewidziane dla swojej kategorii, a w pozostałych dwu ćwiczeniach — wyniki gorsze, wymagane dla kategorii wieku słabszej.

§ 16.

Odznakę każdego stopnia i klasy nadaje się na okres dwuletni.

O każdy następny stopień i klasę odznaki należy się ubiegać w ciągu okresu dwuletniego ważności odznaki, przez poddawanie się okresowym próbom sprawności fizycznej.

Okres dwuletni ważności odznaki liczy się od 1 stycznia tego roku, w którym próbę ukończono, do 31 grudnia roku następnego.

§ 17.

Kto w przepisany terminie (§ 16) nie poddał się próbie albo przy próbie nie osiągnął dodatniego wyniku, traci prawo noszenia odznaki, może jednak ubiegać się o odznakę powtórnie na zasadach, wyrażonych w § 15 niniejszego rozporządzenia.

§ 18.

Kto z powodu ciężkiej choroby, dłuższego przebywania zagranicą lub siły wyższej nie poddał się próbie w przepisany terminie (§ 16), może za zgodą powiatowego (stołecznego, miejskiego) komitetu wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego poddać się okresowej próbie o odznakę wyższego stopnia (klasy).

§ 19.

Zawiesza się czasowo prawo ubiegania się o odznakę względnie prawo noszenia odznaki dla osób:

1) ukaranych aresztem w drodze administracyjnej lub dyscyplinarnej — na czas odbywania kary aresztu;

2) zdyskwalifikowanych przez związki sportowe — na czas trwania dyskwalifikacji;

3) zależnie od decyzji dyrektora (przełożonej) szkoły — dla uczniów nie mogących wykazać się conajmniej dostatecznymi postępami w naukach i dobrą oceną sprawowania się.

§ 20.

Odznaczeni odznaką złotą czwartego stopnia zachowują prawo noszenia jej bez obowiązku poddawania się dalszym okresowym próbom sprawności fizycznej.

§ 21.

Odznakę przyznaje przewodniczący wojewódzkiego (stołecznego) komitetu wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego na wniosek przewodniczącego powiatowego (miejskiego) komitetu wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego.

§ 22.

Odznaczeni nabywają odznaki na koszt własny.

Dokumentem, uprawniającym do noszenia odznaki, jest świadectwo, wydane przez przewodniczącego powiatowego (stołecznego, miejskiego) komitetu wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego.

§ 23.

Ogólny nadzór nad wykonywaniem rozporządzeń o Państwowej Odznace Sportowej sprawuje Dyrektor Państwowego Urzędu Wychowania Fizycznego i Przeprowadzenia Wojskowego. Do niego też należy prowadzenie ogólnej ewidencji Państwowej Odznaki Sportowej.

§ 24.

Po raz pierwszy będą nadawane odznaki na okres dwuletni, liczący się od 1 stycznia 1931 r.

§ 25.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Spraw Wojskowych:

(—) *J. Piłsudski.*

Minister Spraw Wewnętrznych:

(—) *Stawoj Składkowski.*

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia

Publicznego:

(—) *Śl. Czerwiński.*

REGULAMIN

PAŃSTWOWEJ ODZNAKI SPORTOWEJ,

wydany przez Dyrektora Państwowego Urzędu Wychowania Fizycznego i Przeprowadzenia Wojskowego na podstawie §§ 1, 4, 9, 10 i 23 rozporządzenia Ministra Spraw Wojskowych z dnia 15 grudnia 1930 r. („Monitor Polski” Nr. 9, poz. 6) w sprawie wykonania rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 czerwca 1930 r. o Państwowej Odznace Sportowej (Monitor Polski Nr. 169, poz. 255).

Rozdział I.

Postanowienia ogólne.

§ 1.

Celem Państwowej Odznaki Sportowej jest podniesienie sprawności fizycznej najszerszych warstw społeczeństwa oraz podtrzymanie tej sprawności przez najdłuższy okres życia.

Cechą Państwowej Odznaki Sportowej winna być jej powszechność, która świadczyć będzie o stopniu usprawnienia fizycznego danego powiatu i województwa.

§ 2.

Obowiązkiem osób, upoważnionych do przeprowadzania okresowych prób sprawności fizycznej, jest popularyzowanie Państwowej Odznaki Sportowej oraz ułatwianie ogółowi odbywania prób przy bezwzględnej przestrzeganiu zasady, iż próby nie są zawodami i że wobec tego ustalanie kolejności wyników, osiągniętych przez kandydatów, jest niedopuszczalne.

Rozdział II.

Tryb upoważnienia do organizowania prób.

§ 3.

Do przeprowadzania okresowych prób sprawności fizycznej upoważnia się komendantów obwodowych i powiatowych przysposobienia wojskowego oraz komendantów okręgowych ośrodków wychowania fizycznego.

§ 4.

Związki i stowarzyszenia sportowe, nie zrzeszone w związkach centralnych, chcące uzyskać dla każdorazowych swoich przewodniczących upoważnienie do przeprowadzania prób, winny wnieść prośby do Dyrektora Państwowego Urzędu Wychowania Fizycznego i Przeprowadzenia Wojskowego w drodze przez powiatowe (miejskie) i wojewódzkie (stołeczne) komitety wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego. Prośby te winny być przez miejscowe właściwe komitety wyczerpująco zaopiniowane.

§ 5.

Związki i stowarzyszenia sportowe, zrzeszone w związkach centralnych, winny wnieść prośby przez swoje związki centralne, z pominięciem komitetów powiatowych (miejskich) i wojewódzkich (stołecznych).

§ 6.

Związki i stowarzyszenia tak zrzeszone, jak i niezrzeszone w związkach centralnych, będą otrzymywały upoważnienia dla swoich przewodniczących tylko w razie istotnej potrzeby i przy zupełnej gwarancji regulaminowego przeprowadzenia prób.

Rozdział III.

Tryb zgłaszania się kandydatów do prób.

§ 7.

Kandydaci do P. O. S. winni zgłaszać się do prób, organizowanych w miejscu ich zamieszkania względnie stałego pobytu. Zgłaszanie się do prób, organizowanych w innych miejscowościach, dozwolone jest tylko wówczas, gdy kandydat znajduje się w tej miejscowości na kursie wychowania fizycznego, w obozie i t. p.

§ 8.

Kandydaci do P. O. S. winni zgłaszać się do prób pisemnie, wedle wzoru Nr. 1.

Dowódcy oddziałów wojskowych natomiast, dyrektorowie szkół, komendanci obwodowi i powiatowi przysposobienia wojskowego, komendanci okręgowi ośrodków wychowania fizycznego oraz przewodniczący związków i stowarzyszeń, upoważnieni w myśl §§ 4 — 6 niniejszego regulaminu, mogą zgłaszać kandydatów do P. O. S. zbiorowo wedle wzoru Nr. 2.

§ 9.

Organizujący próbę winien o odrzuceniu zgłoszenia powiadomić zgłaszającego się przy podaniu powodów.

§ 10.

Organ odwoławczy winien powiadomić o swej decyzji odwołującego się tudzież organizującego próbę.

Osoby, których odwołanie zostało uwzględnione, winien organizujący próbę dopuścić do najbliższej próby.

§ 11.

Akta, dotyczące zgłoszeń, należy przechowywać przez trzy lata, poczem należy je zniszczyć.

Rozdział IV.

Sposób przeprowadzania prób.

§ 12.

Komisja próby winna przy przeprowadzaniu każdej próby stosować się ściśle do postanowień:

a) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 czerwca 1930 r. o Państwowej Odznace Sportowej (Monitor Polski Nr. 169, poz. 255);

b) rozporządzenie Ministra Spraw Wojskowych z dnia 15 grudnia 1930 r. w sprawie wykonania rozporządzenia, wymienionego w pkt. a) niniejszego paragrafu („Monitor Polski” Nr. 9, poz. 6);

c) niniejszego regulaminu;

d) obowiązujących w danej gałęzi sportu przepisów i regulaminów, wydanych przez związki sportowe.

§ 13.

O personel pomocniczy, potrzebny do przeprowadzenia próby, stara się delegat fachowy, wchodzący w skład komisji próby (§ 6 pkt. 3 rozporządzenia wykonawczego).

§ 14.

Przy próbach dla kobiet lekarzem - członkiem komisji próby, jak również delegatem fachowym winny być — o ile możliwości — osoby płci żeńskiej.

Tak samo w skład personelu pomocniczego winny przy próbach dla kobiet wchodzić — o ile możliwości — osoby płci żeńskiej.

§ 15.

Przy zaliczaniu kandydatów do kategorii wieku bierze się pod uwagę wiek ukończony w dniu 1 stycznia tego roku, w którym kandydat rozpoczyna próbę.

Wyjątek stanowią ci kandydaci, którzy już w pierwszym roku dwuletniego okresu próby przechodzą do następnej kategorii wieku. Kandydatów takich bowiem należy od razu zaliczać do następnej kategorii wieku.

Kandydaci zaś, którzy dopiero w drugim roku dwuletniego okresu przechodzą do następnej kategorii wieku, winni być zaliczeni do swojej kategorii wieku, zgodnie z postanowieniem ustępu pierwszego niniejszego paragrafu.

§ 16.

Zestawienie wyników, jakie conajmniej musi osiągnąć w poszczególnych ćwiczeniach kandydat do P. O. S. (t. zw. zestaw minimów) podaje załącznik Nr. 1, wzorce gimnastyczne — załącznik Nr. 2.

§ 17.

Przy stosowaniu zestawu minimów należy mieć na względzie następujące zasady:

1) Wycieczki.

W wysokich górach należy odliczać od wyznaczonej w zestawie ilości kilometrów po jednym kilometrze za każde 100 m. wejścia na górę i po jednym za każde 200 m. zejścia z góry. Wycieczki winny być jednorazowe.

2) Marsze.

Marsze zwykłe i marsze z obciążeniem należy urządzać w terenie równym lub lekko falistym.

3) Biegi.

Biegi należy urządzać na bieżniach.

Biegi narciarskie należy urządzać w terenie urozmaiconym.

Biegi kolarskie szosowe należy urządzać w terenie równym lub lekko falistym.

4) Skoki.

Jako wynik skoku w zwyż należy brać przeciętną z wyników, uzyskanych przez kandydata w skoku z odbicia lewą i w skoku z odbicia prawą nogą. Tak samo oblicza się wynik skoku w dal.

Skoki narciarskie należy urządzać na skoczniach o maksymalnej długości skoku 35 m., przy-

czem kandydat winien otrzymać conajmniej notę 12.5 p.

5) Rzuty.

Rzuty liczy się oburącz.

6) Wiosłowanie.

Przy wiosłowaniu odróżnia się: A) wycieczkę jednorazową i B) znajomość wiosłowania i czynne uprawianie wiosłarstwa.

Przy wycieczkach „pod wodę” liczy się przebyta drogę podwójnie, albowiem odlicza się od wyznaczonej w zestawie ilości kilometrów pewien procent, zależnie od oceny każdej wody przez Polski Związek Towarzystw Wiosłarskich, jeśli ocena taka nastąpiła.

7) Pływanie.

Pływanie ma się odbywać na wodzie stojącej.

Jedynie w grupie I może pływanie odbywać się na wodzie bieżącej. Delegat Polskiego Związku Pływackiego określi dla każdej wody bieżącej, o ile wyznaczoną w zestawie odległość należy zwiększyć, albo też jaką część wyznaczonej w zestawie odległości należy przebyć w dół, a jaką w górę rzeki. Zwiększenie odległości, wyznaczonej w zestawie, może wahać się w granicach od 25 do 200%.

8) Boks.

Próba w boksie ma wykazać znajomość zasad walki i czynne uprawianie boksu. Walka winna nosić charakter pokazowy. Odbywa się z przeciwnikiem wprawnym i trwa conajmniej dwa razy po dwie minuty z jedną dwuminutową przerwą.

9) Szermierka.

Próba w szermierce ma wykazać umiejętności techniczne i znajomość zasad walki. Walka z przeciwnikiem wprawnym ma nosić charakter pokazowy, winna zaś trwać pięć minut.

Kandydat kategorii M-C winien walczyć floretem, M-B floretem lub szablą, inni floretem, szablą lub szpadą.

10) Gry sportowe.

Należy wykazać conajmniej:

A) udział w zawodach z cyklu zawodów o mistrzostwo okręgowe klasy A lub B,

B) udział w zawodach z cyklu zawodów o mistrzostwo okręgowe klasy A, B lub C,

C) znajomość zasad gry i czynne jej uprawianie.

Młodzież szkolna nie może wykazywać się z udziału w wymienionych zawodach.

11) Strzelanie.

Należy rozróżniać:

I. Strzelanie z broni krótkiej, dowolnej, używanej w wojsku, z odległości 20 m., w postawie stojącej, bez podpórki, przy nieograniczonym czasie strzelania:

A) do tarczy 10-pięścieniowej o średnicy 30 cm., z polem czarnym o średnicy 3 cm. Ilość możliwych punktów 60 przy 2 strzałach próbnych i 6 liczonych; oraz

B) do tarczy 10-pięścieniowej o średnicy 50 cm., z polem czarnym o średnicy 20 cm. Ilość możliwych punktów 100, przy 3 strzałach próbnych i 10 liczonych.

II. Strzelanie z broni małokalibrowej (kal. 22), typu dowolnego, bez przyspiesznika, bez przyrządów optycznych, w postawie dowolnej, bez podpórki, do tarczy 10-pięścieniowej o średnicy 50 cm., z polem czarnym o średnicy 20 cm., przy nieograniczonym czasie strzelania:

A) z odległości 25 m.,

B) z odległości 50 m.

W obu rodzajach strzelania dopuszcza się 3 strzały próbne i 10 liczonych. Ilość możliwych punktów 100.

III. Strzelanie z broni długiej, wojskowej, w postawie leżącej, z podpórką, przy nieograniczonym czasie strzelania, 3 strzałach próbnych i 10 liczonych:

A) z odległości 100 m. do tarczy 10-pięścieniowej o średnicy 80 cm. z polem czarnym o średnicy 40 cm.;

B) z odległości 200 m. do tarczy 10-pięścieniowej o średnicy 100 cm. z polem czarnym o średnicy 60 cm.

W obu rodzajach strzelania ilość możliwych punktów wynosi 100.

IV. Strzelanie z łuku, w postawie stojącej, przy nieograniczonym czasie strzelania, do tarczy 5-cio pięścieniowej o średnicy 120 cm.:

A) z odległości 25 m.,

B) z odległości 20 m.

W obu rodzajach strzelania dopuszcza się 3 strzały próbne i 4 serie po 3 strzały liczone. Ilość możliwych punktów 108.

12) Gimnastyka.

Lekcję gimnastyki należy wykonać poprawnie na komendę instruktora — członka komisji próby.

§ 18.

Komisja próby spisuje z czynności swych protokół wedle wzoru Nr. 3.

Protokół winien być spisany atramentem, a conajmniej ołówkiem atramentowym.

§ 19.

Kandydatom, którzy wypełnili warunki częściowej próby (§ 11 rozp. wyk.), wydaje przewodniczący komisji zaświadczenia wedle wzoru Nr. 4.

§ 20.

Odbycie poszczególnych ćwiczeń przed komisją próby może być zastąpione zaświadczeniem, wystawionym przez związek lub stowarzyszenie (ust. ost. § 10 rozp. wyk.) również wedle wzoru Nr. 4.

Rozdział V.

Tryb przyznawania Państwowej Odznaki Sportowej.

§ 21.

Przewodniczący komisji próby przesyła protokół próby do właściwego miejscowo powiatowego (miejskiego, stołecznego) komitetu wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego.

§ 22.

Powiatowy (miejski, stołeczny) komitet wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego sporządza na podstawie otrzymanych protokołów prób wykazy kandydatów, którzy odbyli próbę z pomyślnym wynikiem, wedle wzoru Nr. 5 i przedkłada je przewodniczącemu wojewódzkiego (stołecznego) komitetu dwa razy do roku celem zatwierdzenia: 1 listopada za ubiegły okres letni i 1 maja za ubiegły okres zimowy.

§ 23.

Na podstawie wykazu, zatwierdzonego przez przewodniczącego wojewódzkiego (stołecznego) komitetu wystawia komitet powiatowy (stołeczny) w ciągu dnia siedmiu świadectwa wedle wzoru Nr. 6 i przesyła je przewodniczącemu komisji próby.

Świadectwa należy zaopatrywać w liczby porządkowe.

Przewodniczący komisji próby doręcza świadectwa w ciągu czternastu dni osobom odznaczonym.

§ 24.

Protokoły prób należy przechowywać przez trzy lata, poczem należy je spalić.

Wykazy odznaczonych należy przechowywać trwale.

§ 25.

Okres dwuletni ważności odznaki liczy się od 1 stycznia do 31 grudnia roku następnego.

Ubiegający się o odznakę po raz pierwszy otrzymuje ją z ważnością na rok, w którym ukończył próbę, i na rok następny.

Przy odnawianiu ważności odznaki w ciągu dwuletniego okresu ważności nowy okres ważności odznaki liczy się od końcowego terminu ważności odznaki dawnej.

Ubiegania się o odznakę nie można rozciągać ponad dwa lata.

W ciągu okresu ważności odznaki można ubiegać się tylko o następny stopień odznaki. Nie można więc w ciągu jednego okresu ważności ubiegać się i uzyskać kilku kolejnych stopni odznaki.

Rozdział VI.

Ewidencja.

§ 26.

Powiatowe (miejskie) komitety wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego prowadzą ewidencję P. O. S. wedle wzoru Nr. 7.

Wojewódzkie (stołeczne) komitety przesyłają wykazy P. O. S. wedle wzoru Nr. 8 do Państwowego Urzędu Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego dwa razy w roku: 1 stycznia i 1 lipca.

Warszawa, dnia 22 grudnia 1930 r.

Dyrektor Państwowego Urzędu
Wychowania Fizycznego
i Przysposobienia Wojskowego

(—) Kiliński

Wzór Nr. 1.
(do § 8 ust. 1).

imię i nazwisko (wyraźnie) data . . . . .

ZGŁOSZENIE. Zgłaszam się do próby o P. O. S. urządzonej przez . . . . .
w . . . . . dnia . . . . .
Zamierzam brać udział w ćwiczeniach¹⁾ . . . . .
celem uzyskania P. O. S. zaświadczenia²⁾.Załączam zaświadczenia³⁾ (świadectwa⁴⁾ co do ćwiczeń¹⁾ . . . . .
Urodziłem (am) się . . . . .
Przysługują mi ulgi⁵⁾ . . . . .
Mój adres . . . . .
Przynależność do szkoły, oddziału, stowarzyszenia . . . . .
Posiadam P. O. S. klasy . . . . . stopnia⁶⁾ . . . . . ważną
do r. . . . . włącznie,
na podstawie świadectwa wystawionego mi przez . . . . .
z dnia . . . . . Nr. . . . .⁷⁾Oświadczam, że rozporządzenia i regulaminy dotyczące P. O. S. są
mi znane, że wszelkim przepisany warunkom ubiegania się o P. O. S.
odpowiadam i że powyższe dane są prawdziwe.

(podpis) . . . . .

Objaśnienia:

- 1) wpisywać tylko liczby porządkowe z zestawu minimów;
- 2) zgłaszający się skreśla „zaświadczenia”, jeśli staje do próby
o P. O. S., skreśla zaś „P. O. S.”, a pozostawia „zaświadczenia”, jeśli
staje do próby częściowej;
- 3) zaświadczenia przedtem odbytych prób;
- 4) odznak specjalnych;
- 5) z § 15 rozp. wykonawczego;
- 6) wpisywać liczby rzymskie na oznaczenie klasy, arabskie na
oznaczenie stopnia;
- 7) świadectwa.

Wzór Nr. 2.
(do § 8 ust. 2).

Data . . . . .

Oddział, szkoła, stow. . . . .

ZGŁOSZENIEdo próby o P. O. S. urządzonej przez . . . . .
w . . . . . dnia . . . . .

Lp.	Nazwisko i imię	Zamierza wziąć udział w ćwiczeniach ¹⁾	Ubiega się o P. O. S. (o za- świadczenie) ²⁾	Załącza za- świadczenia ³⁾	Ulgi ⁴⁾	Data urodze- nia	Adres	Posiada P. O. S.				Własnoręczny podpis ⁶⁾
								klasy sto- pnia ⁵⁾	ważna do roku włą- cznie	któ wysła- wit świad- ectwo i Nr.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	

Pieczęć. . . . .

(podpis) 7) . . . . .

Objaśnienia:

- 1) Wypisać liczby porządkowe z „zestawu minimów”,
- 2) Zaznaczyć „P” wzgl. „Z”.
- 3) Zaświadczenia odbytych poprzednio prób, wzgl. świadectwa odznak
specjalnych odnośnie do pewnych ćwiczeń oznaczyć jak pod 1).
- 4) Z § 15 rozp. wykonawczego.
- 5) Klasę oznaczyć liczbą rzymską w liczniku, stopień — arabską w mia-
nowniku.
- 6) Stwierdzenie znajomości rozporządzeń i regulaminów dotyczących
P. O. S.
- 7) Podpis d-cy oddziału, dyr. szkoły i t. p.

Wzór Nr. 3.
(do § 16).**PROTOKÓŁ¹⁾**
próby o P. O. S.Próbę organizuje . . . . . w dniach . . . . . na podstawie²⁾ . . . . .**SKŁAD KOMISJI**

Imię i nazwisko	Funkcja	Kwalifikacje	Adres	Podpis

Lp.	Imię i nazwisko	Data urodzenia	Adres	Oddział, szkoła, stowarzyszenie ³⁾	Posiada P.O.S.		Odbił próbę w grupie ćwiczeń ⁵⁾						Uzyskał prawo do P.O.S.			U W A G I ⁶⁾
					klasy stopnia ⁴⁾	ważną do roku włącznie	I	II	III	IV	V	VI	klasy stopnia ⁴⁾	ważnej do roku włącznie	włącznie	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	12	14	15	16	

Łącznie uzyskało prawo do P. O. S.: ze szkół męskich . . . . . , żeńskich . . . . .
z oddziałów wojskowych . . . . . , z poza szkół i
oddziałów wojskowych⁷⁾ . . . . .

Data . . . . .

Pieczęć.

Przewodniczący Komisji Próby:

(Podpis⁸⁾)

Wzór Nr. 4.
(do §§ 19 i 20).

Wzór Nr. 5.
(do § 22).

Z A Ś W I A D C Z E N I E.

Stwierdzam, że ¹⁾ ..... ur. w .....
zamieszkały w ²⁾ ..... przynależny do ³⁾ .....
wypełnił — zgodnie z regulaminem P. O. S. — warunki próby, przewi-
dziane dla jego (jej) kategorii wieku w zakresie ⁴⁾ .....
w czasie ⁵⁾ .....

(miejscowość)

..... dnia ..... roku.

(pieczęć)

(podpis) ⁶⁾ .....

Zaświadczenie wystawiono na podstawie ⁷⁾ .....

Objaśnienia:

- ¹⁾ imię i nazwisko osoby, która wypełniła warunki próby;
- ²⁾ dokładny adres;
- ³⁾ wymienić szkołę, stowarzyszenie, oddział wojska itp.;
- ⁴⁾ wymienić rodzaj odbytego ćwiczenia przez podanie odpowiedniej liczby porządkowej z zestawu minimów;
- ⁵⁾ termin odbycia próby;
- ⁶⁾ podpis osoby, która jako upoważniona należycie zaświadczenie wydała;
- ⁷⁾ wymienić podstawę formalną, a więc odpowiedni paragraf rozporządzenia lub regulaminu P. O. S. albo liczbę dziennika i datę upoważnienia specjalnego, wydanego przez Dyrektora Państwowego Urzędu Wychowania Fizycznego i Przeposobienia Wojskowego.

(pieczęć)
L. dz. p.

W Y K A Z I M I E N N Y
osób, które wypełniły warunki wymagane od kandydatów do P. O. S.

Liczba porządkowa		Imię i nazwisko	Data ur.	Wypełnił warunki wymagane dla otrzymania odznaki klasy i stopnia ²⁾	Z ważnością do roku włącznie	Protokół komisji próby	Uwagi
wykazu	świadczenia ¹⁾						
1	2	3	4	5	6	7	8

Data .....

Przewodniczący Powiatowego (miejskiego) Komitetu Wychowania Fizycznego i Przyp. Wojsk.

Pieczęć.

Podpis:

L. dz. ....
Wymienionym od liczby porz. wykazu ..... do 1. p. .... przyznaję prawo do noszenia Państwowej Odznaki Sportowej klasy i stopnia według rubryki ..... z okresem ważności według rubryki .....

(miejscowość) ..... data .....

Przewodniczący Wojewódzkiego (Stołecznego) Komitetu Wych. Fiz. i Przyp. Wojsk.

Pieczęć.

Podpis:

Objaśnienia:

- 1) rubrykę 2 wypełnić po zatwierdzeniu wykazu przez przewodniczącego Woj. Kom. W. F. i P. W.,
- 2) klasę oznaczyć liczbą rzymską w liczniku, stopień — arabską w mianowniku.

Wzór Nr. 6.
(do § 23).

Ś W I A D E C T W O
Państwowej Odznaki Sportowej
Nr. ....¹⁾

Imię i nazwisko .....
Miejsce i data urodzenia .....
Uzyskał prawo do noszenia Państwowej Odznaki Sportowej klasy .....
..... stopnia ²⁾, przyznanej mu
przez Przewodniczącego Wojewódzkiego Stołecznego Komitetu Wychowania Fizycznego i Przeposobienia Wojskowego w .....
..... decyzją z dnia ..... L. dz. ....
z ważnością do dnia 31 grudnia 19... roku.
(Pieczęć)

Przewodniczący Powiatowego (Miejskiego-Stołecznego) Komitetu Wychowania Fizycznego i Przeposobienia Wojskowego:

(podpis)

Objaśnienia:

- ¹⁾ wpisać numer z rubryki 2 wzoru Nr. 5;
- ²⁾ klasę oznaczyć liczbą rzymską, stopień — liczbą arabską, ponadto liczby te powtórzyć słowami.

Wzór Nr. 7.
(do § 26).

Wzór Nr. 8.
(do § 26).

(pieczęć)
L. dz. p.

Z E S T A W I E N I E I Ł O Ś C I O W E P Ó Ł R O C Z N E
tych, którzy uzyskali prawo do noszenia P. O. S.

w okresie .....

Miejscowość	z e s z k ó ł				z oddziałów wojska ¹⁾	z p o z a s z k ó ł i w o j s k a					Uwagi ²⁾	
	męskich		żeńskich			M A-B	M C-D	M E-G	K A-C	K D-F		
	M-D	M C-B	M-C	K-B								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Razem w powiecie												

Data .....

Przewodniczący Pow. (Miejsk.) Komitetu Wych. Fiz. i Przyp. Wojsk.

Podpis:

Objaśnienia:

- 1) tu wykazać tylko osoby pełniące służbę czynną w wojsku i w K. O. P.,
- 2) tu wymienić, ile osób starszych wykazano w rubryce 3 lub 5.

(pieczęć)
L. dz. p.

Z E S T A W I E N I E I Ł O Ś C I O W E P Ó Ł R O C Z N E
tych, którzy uzyskali prawo do noszenia P. O. S.

w okresie .....

Powiat	z e s z k ó ł				z oddziałów wojska ¹⁾	z p o z a s z k ó ł i w o j s k a					Uwagi ²⁾	
	męskich		żeńskich			M A-B	M C-D	M E-G	K A-C	K E-G		
	M-D	M C-B	K-C	K-B								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Razem w wojew.												

Data .....

Przewodniczący Wojew. (Stoł.) Komitetu W. F. i P. W.

Objaśnienia:

- 1) tu wykazać tylko osoby pełniące czynną służbę w wojsku i w K. O. P.,
- 2) tu wymienić, ile osób starszych wykazano w rubryce 3 lub 5.

Grupa	Numer ćwiczenia	Wyszczególnienie ćwiczenia	MA	MB	MC	MD	ME	MF	MG	KA	KB	KC	KD	KE	KF	Uwagi
			21—34	19—20	17—18	15—16	35—44	45—50	ponad 50	21—30	19—20	17—18	31—40	41—50	ponad 50	
a	44	Skok narciarski	23	18	13	7	21	—	—	—	—	—	—	—	—	metrów
	45	Bieg narciarski 3 km	—	—	—	30'	—	—	—	—	—	32'	—	—	40'	
	46	Bieg narciarski 5 km	—	—	45'	—	—	—	—	55'	57'	—	1h	1h5'	—	
	47	Bieg narciarski 12 km	—	1h35'	1h40'	—	—	1h40'	1h55'	—	—	—	—	—	—	
	48	Bieg narciarski 18 km	2h20'	—	—	—	2h25'	2h45'	3h	—	—	—	—	—	—	
	49	Bieg łyżwiarski 1000 m	—	—	—	4'	—	—	—	3'45"	4'	4'50"	4'30"	5'10"	6'	
	50	Bieg łyżwiarski 1500 m	—	—	4'50"	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	51	Bieg łyżwiarski 5000 m	—	15'	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	52	Bieg łyżwiarski 10000 m	30'	—	—	—	33'	35'	48'	—	—	—	—	—	—	
	53	Jazda na rowerze 20 km	1h	1h5'	—	—	1h8'	1h16'	1h24'	—	—	—	—	—	—	
a'	54	1-dniowy raid konny	—	—	50	—	—	60	50	—	—	—	—	—	—	kilometrów
	55	2-dniowy raid konny	120	100	—	—	90	—	—	—	—	—	—	—	—	kilometrów
i	56	Pływanie 200 m	—	—	5'30"	—	—	—	—	—	—	6'20"	—	—	7'30"	stylem dowolnym
	57	Pływanie 400 m	—	11'40"	—	—	—	—	—	12'30"	13'20"	—	13'30"	14'30"	czas dowol.	„
	58	Pływanie 1000 m	29'	—	—	—	34'	38'	czas dowol.	—	—	—	—	—	—	„
p	59	Wioślarstwo „B”	—	—	tak	—	—	—	—	tak	—	—	—	—	—	na długie i krótkie wiosła
	60	Wioślarstwo „B”	—	—	—	tak	—	—	—	—	tak	tak	—	—	—	na długie albo krótkie wiosła
	61	Wioślarstwo „A”	60	50	40	—	60	50	40	50	40	—	50	40	30	wycieczka 1-dniowa kilometrów
s	62	Gry sportowe „A”	tak	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	63	Gry sportowe „B”	—	tak	tak	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	64	Strzelanie z łuku na 25 m	—	—	55	45	—	—	—	—	—	—	—	—	—	punktów
	65	Strzelanie z broni krótkiej A.	30	25	—	—	30	28	26	—	—	—	—	—	—	„
	66	Strzelanie z broni małokalibrowej na 25 m	—	80	70	60	—	—	—	—	—	—	—	—	—	„
	67	Strzelanie z broni małokalibrowej na 50 m	70	60	55	—	70	60	55	—	—	—	—	—	—	„
	68	Strzelanie z broni wojskowej 100 m	75	65	60	—	70	65	60	—	—	—	—	—	—	„
	69	Strzelanie z broni wojskowej 200 m	60	—	—	—	60	50	45	—	—	—	—	—	—	„
	70	Gry sportowe „C”	—	—	—	—	—	—	—	2 gry	2 gry	1 gra	2 gry	1 gra	1 gra	

Załącznik Nr. 2 do regulaminu P. O. S.

WZORCE GIMNASTYCZNE.

I Grupa: Mężczyźni.

Kategoria M — A

(od 21—34 roku życia włącznie).

A. 1. Marsz z pośrednim skurczem nogi i z zaznaczeniem kroku 4 razy i 4 wypady z wymachem ramion, naprzemian. (Ćwiczenie wykonać 3 razy).

2. Siad płaski ze wznosu nogi wprzód (przysiad na jednej nodze i siad płaski), ramiona przodem wzwyz, po wymachu ramion przodem w bok, przodem w zwyz i przodem w bok, opust ramion i leżenie tyłem, ramiona w bok i nożyce (szybkie siekanie nogami w powietrzu), powrót do siadu płaskiego, ramiona w bok, poczem trzykrotne odchylenie ramion w tył. (Ćwiczenie wykonać 3 razy).

3. Rozkrok, ramiona wzwyz, opad wprzód, skłon w tył ze skurczem ramion, wyprost ramion wzwyz, trzykrotne odchylenie ramion w tył, skłon w dół z wymachem ramion przodem w dół i trzykrotne rytmiczne skłony w dół z dotykiem ziemi, poczem powrót do opadu, ramiona wzwyz. (Ćwiczenie wykonać 2 razy).

3. Podskoki w miejscu, pełny obrót (w lewo i prawo naprzemian) do półprzysiadu, skok w miejscu i w locie wykrok. (Ćwiczenie wykonać 2 razy).

B. 1. Półzwis tyłem i skłon napięty (drabinki przysięcenne). (Ćwiczenie wykonać 2 razy).

2. Rozbieg trzema krokami i skok z półobrotem do wagi — stojąc łukiem, ramiona w bok.

(Ćwiczenie wykonać raz w stronę lewą i raz w prawą).

3. a) Wspinanie się po linie skośnej na wysokość 5 m. i zejście po linie pionowej albo b) wspinanie się po linie pionowej na wysokość 5 m. z pomocą nóg, zejście po dwu linach bez pomocy nóg i w połowie (na wysokości 2½—3 m.) „gniazdko” lub zwis przewrotny.

4. Na równoważni wysokości 1½ m., długości 4½ m. i 6 cm. grub. wymyk przodem, siad bokiem, wyjście na równoważnię, ramiona w bok i przejście z przykłonem, siad bokiem, podpór przodem i odmyk.

5. Podpór — leżąc bokiem raz w lewo, raz w prawo, ramię wzwyz. Przejście w podpór — leżąc przodem. (Ćwiczenie wykonać raz w stronę lewą i raz w prawą).

6. Bieg skokami z przyrzędu na przyrząd.
a) skrzynie (2 części),
b) koń w wysokości 1 m. 30 cm.,
c) ławka skośna na tramie w wysokości 2 m.,
d) kozioł w wysokości 1 m. 20 cm.

7. Poprawne pełzanie na odległość 20 m.
8. Skoki:
a) rozkroczny i kuczny ponad konia wszerek,
b) skrzynia wzdłuż, wyskok kuczny i z wykroku przerzut.

9. Walka wręcz: okazanie trzech chwytów obeszładniających i obronnych.

Kategorie M — B i M — C.

(od 17 — 20 roku życia włącznie).

A. 1. Marsz z dwoma podskokami po każdym kroku i wymachami nogi w tył i wprzód (krok marszowy). Marsz z wymachem nogi po trzecim kroku i pochyleniem tułowia.

2. Siad płaski, ramiona w bok i po trzykrotnym odchyleniu ramion w bok leżenie tyłem

ze skurczem nóg. Ramiona w bok, wyprost nóg i z wymachem nóg siad płaski, ramiona w bok.

3. Rozkrok, skłon w tył ze skurczem ramion, dwukrotny wyprost i skurcz ramion, z wyprostem ramion skłon w dół, z chwytem za kostki i trzykrotne rytmiczne skłony w dół ze skurczem ramion.

4. Rozbieg trzema krokami i skok z obrotem do półprzysiadu, poczem skok w miejscu i w locie, rozkrok ze wznosem ramion w bok.

Powyższe ćwiczenie należy wykonać 3 razy.

B. 1. Leżenie tyłem z chwytem za szczebel drabinki i uwypuklenie piersi. Skłon podparty i przygotowanie do stania na rękach (2 razy).

2. Waga — stojąc łukiem, ramiona w bok i pełny obrót w miejscu z pośrednimi wznosami i opustami pięty (raz w stronę lewą i raz w prawą).

3. Wymyk przodem, siad bokiem, wyjście na równoważnię, ramiona w bok i przejście ze skurczem nóg. Równoważnia w wysokości conajmniej 130 cm albo

przejście przez parkan wysokości 2 m. 20 cm. bez pomocy i przejście po równoważni 4½ m. dług. i 6 cm. grub., umieszczonej na wysokości 1.80 cm.

4. Przerzut bokiem lub szturmowe padnię, ramiona skurczone, nogi rozkrocznie.

5. Bieg 20 m. z pięciokrotnym skozłowaniem piłki koszykowej, poczem celny rzut piłki do kosza albo

bieg 50 m. z pokonaniem na tej przestrzeni następujących przeszkód:

a) skok wolny ponad skrzynią 80 cm. wysokości,

b) skok do podporu na tram podwójny w wysokości conajmniej 1 m. 80 cm. i skok zawrotny,

- c) bieg po ławce skośnej do wysokości 1 m. 80 cm. i skok włąb z podparem jednorącz.
 6. Poprawne ruchy do rzutu granatem, poprawne pełzanie na odległość 15 m.
 7. Skoki:
 a) kuczny ponad konia wszerek,
 b) rozkroczny ponad kozła,
 c) przez okno z dolną listwą na wysokości 1 m. przy wielkości okna 80 × 100 cm. z odbicia w odległości przynajmniej 60 cm. przed przyrządem.
 d) przewrót na czterech częściach skrzyni.
 8. Walka wręcz: okazanie jednego chwytu obezwładniającego oraz celowe zareagowanie na ten chwyt.

Kategorie M — E i M — F

(od 35 — 50 roku życia włącznie).

- A. 1. Marsz z wypadami z wymachem ramion.
 2. Wspięcie, ramiona w bok i przysiad z opustem ramion w dół. W przysiadzie trzykrotny wiotki wymach ramion dołem wprzód i dołem w bok. Wyprost nogi wprzód i siad płaski (wyprost tułowia), leżenie tyłem, ramiona w bok, poczem wznos nog wzwyz, 4 skurcze i wyprosty nog na przemian i z wymachem nog — postawa.
 3. Rozkrok, skurcz ramion i trzy skłony głowy w tył z wyprostem ramion wzwyz, poczem skłon w dół podparty i trzy uginania i wyprosty ramion.
 4. Z rozbiegu trzema krokami skok wprzód z wymachem ramion. Odbicie lewą i prawą nogą naprzemian.
 Powyższe ćwiczenie należy wykonać 2 razy.
 B. 1. Półzwis tyłem przy drabinkach i skłony napięte (2 razy). Zwis tyłem na drabinkach, dwa skurcze i wyprosty nog w dół, zeskok podmykiem.
 2. Bieg po ławie ustawionej skośnie na równoważni długości 4 m., grubości 7 cm., umieszczoną na wysokości 1 m. 50 cm. Przejście po równoważni. Zeście po ławce ustawionej skośnie na drugim końcu równoważni.
 3. Wymyk przodem i odmyk, tram na wysokości czoła.
 4. Skurcz nogi, ramiona w bok i obroty pośrednimi wznosami i opustami pięty i krążeniem w barku wyprostowanymi ramionami.
 5. Pełzanie na odległość 10 m.
 6. Bieg na przestrzeni 100 m. z braniem następujących przeszkód czterokrotnie:
 a) skok wzwyz (skrzynia — 3 części) dwa razy,
 b) skok wdal (2 ławki w odległości 1 m. od siebie) dwa razy.
 7. Ruchy do rzutu granatem.
 8. Skoki:
 a) z rozbiegu skok szermierczy (okroczny) ponad skrzynią 1 m. 30 cm.,
 b) wyskok kuczny i skok rozkroczny (skrzynia wzdłuż 1 m. 30 cm.),
 c) skok wolny ponad skrzynią wysokości 80 cm.
 9. Walka wręcz: sprawność w trzech chwytach obezwładniających i obronnych.

Kategoria M — D i M — G.

(od 15 — 16 i od 51 roku życia wzwyz).

- A. 1. 6 kroków biegiem i 4 kroki marszu wspiętego na przemian. Marsz z przenosem ciężaru ciała wprzód i w tył na przemian.
 2. Trzy poprawne przysiady z ramionami w dół.
 3. Podskoki w miejscu z wymachem ramion w przód i w tył.
 B. 1. Siad płaski, leżenie tyłem, ramiona w bok i uwypuklenie klatki piersiowej (3 razy), poczem nakryć się nogami i wymachem nog wprzód przejść do siadu płaskiego i postawy.
 2. Wyście na równoważnię ustawioną na wysokości 1 m. (długość równoważni 4½ m., grubość około 7 cm.) po ławce ustawionej skośnie, przejście po równoważni z dużą piłką, poczem zejście po ławeczce skośnie.
 3. Półzwis opadny przodem i 3 skurcze ramion. Tram na wysokości 1 m. 20 cm. — 1 m. 30 cm.
 4. Dwa kroki od drabinki tyłem, przysiad podparty i podpory — nogi powyż (wsparcie stóp na szczeblu).
 5. Bieg 50 m. z pokonaniem pięciu przeszkód stałych o 50 cm. wysokości i szerokości.
 6. Marsz wypadami z wymachem ramion.
 7. Skoki:
 a) rozkroczny ponad kozłem wysokości 1 m. 10 cm. — 1 m. 20 cm.,
 b) okroczny ponad tramem wysokości 1 m. 10 cm. — 1 m. 20 cm.
 8. Okazanie dwóch chwytów obezwładniających, oraz celowe zareagowanie na te chwyt.

II. Grupa: Kobiety:

Kategorie K — A i K — B.

(od 19 — 30 roku życia włącznie).

1. Stopy zwarte, wymachy rąk wzwyz i w tył (rytmiczne).

2. Stopy zwarte, wymachy rąk ze stopniowym skłonem tułowia i prostowaniem się.
 3. Przysiady o kolanach zwartych, prostych i tułowiu podanym wprzód, z dotykiem palcami dłoni o podłogę.
 4. Stopy zwarte, ręce w bok, skłony boczne z uderzeniem dłoni o udo (kierunek i rytm).
 5. Wypadki w kierunku skośnym, stopniowo trzy z każdej nogi (mały, większy i największy — kierunek i rytm).
 6. Podskoki w miejscu — i z miejsca z jednym krokiem rozbiegu i wymachem rąk wprzód.
 7. W leżeniu przy drabince z chwytym za trzeci szczebel uwypuklenie klatki piersiowej, poczem wznoszenie nog.
 8. Równowaga bez przyrządu. Wznoszenie kolana powyżej poziomu — oparcie czoła o kolano.
 9. Zwisy:
 a) podskokiem zwis nachwytem o ramionach skurczonych i powolny wyprost ramion,
 b) wymyk — przyrząd na wysokości barków.
 10. Marsz po równoważni (1 m. wysokości). Przejście krokiem zmiennym.
 11. Bieg intensywny.
 12. Z podporu przodem przejście do podporu bokiem, tyłem, bokiem i powrót do podporu przodem (w obie strony).
 13. W klęcze obunóż — opady tułowia głęboko w tył, plecy proste, ręce przywarte.
 14. Ćwiczenie desymetryczne (nieprzewidziane) dla zbadania zdolności i wyrobienia koordynacji.
 15. Skoki:
 a) skok kuczny przez konia wszerek, wysokość 1 m.,
 b) przeskok szermierczy ponad skrzynią wysokości 1 m. lub przeskok małpi,
 c) skok wzwyz zwykły na wysokość pasa biodrowego ćwiczącej (indywidualnie).
 16. Wykazanie się umiejętnością szybkiej reakcji na bodźce słuchowe w formie opanowania ruchów lub szybkiej zmiany — oraz wykazanie opanowania dość trudnych rytmów w marszu, przez akcentowanie ich nogami i rękami. Te ćwiczenia nie mogą być w osnowie lekcyjnej pomieszczone ze względu na zupełną ich bezwartościowość, gdyby były uprzednio znane i wyuczone.

Kategoria K — C.

(od 17 — 18 roku życia włącznie).

- Ćwiczenia od 1 — 8 włącznie te same, co dla K — A i K — B.
 9. Zwisy:
 a) zwis z nachwytem, postępowanie w bok, z lekkim opuszczaniem tułowia rytmicznie (można i spokojnie),
 b) wspinanie po linie skośnej lub przepłyty skośnie w kracie — powrót w dół bez współpracy nog.
 10. Przejście po równoważni wysokości 75 cm. — 1 m. krokiem zwykłym wprzód i w tył — umiejętność obrotów na równoważni.
 11. Przewroty na materacu lub miękkiej skrzyni.
 12. Bieg dość intensywny.
 13. Stojąc, stopy zwarte — skrętoskłony z określonym wymachem ręki i złożenie dłoni na podłodze tuż przy stopach z akcentowaniem, kolana całkowicie wyprostowane.
 14. W podporze klęcznym zginanie i wyprost ramion z równoczesnym wznoszeniem nogi.
 15. Stanie na rękach z pomocą współczwiczącej lub przy drabinkach.
 16. Skoki:
 a) dobrze opanowany przeskok przez kozła na wysokość połowy klatki piersiowej ćwiczącej,
 b) skok szermierczy ponad skrzynią wysokości 1 m. lub małpi,
 c) skok wzwyz na wysokość pasa biodrowego,
 d) przeskok nożycowy ponad tramem na wysokość bioder.
 Ćwiczenia desymetrii, rytmu i opanowania, jak poprzednio.

Kategoria K — D.

(od 31 — 40 roku życia włącznie).

1. Wymachy rąk w tył i wzwyz oraz kołowanie rąk w stawach ramieniowych (wykazanie ruchomości stawów ramieniowych).
 2. Wymachy nog w tył i wprzód ze wsparciem się wzajemnym ćwiczących, lub samodzielnie (wykazanie ruchomości stawów biodrowych).
 3. Postawa stojąca zwarta. Skłon całego tułowia w dół z oparciem rąk o podłogę bez zgięcia kolan. Po skłonie korekcja postawy.
 4. Przysiad zwarty z dotykiem podłogi palcami dłoni.
 5. Poprawne wykonanie wagi — stojąc z rękoma w bok.
 6. Zwis postawny, postępowanie w bok po tramie, co trzy kroki skurcz ramion — przyciąganie się.
 7. Swobodne przejście po równoważni, umieszczonej na wysokości pasa biodrowego ćwiczącej (przejście zwykłe lub do tyłu lub wprzód z oczami zamkniętymi).
 8. Odmyk na tramie z podporu lub przewrót na drabinie.

9. W siadzie płaskim skręty tułowia z silnym przerzucaniem obu rąk z pozycji poziomej przodem.
 10. Stojąc we wspięciu, tyłem do drabin, z podchwyceniem szczebla rękami — rytmiczne wznoszenie obu kolan powyżej poziomu.
 11. Stojąc bokiem do szczebli z oparciem nogi o szczebel trzeci — skłony rytmiczne w stronę nogi opartej, ręka po stronie skłonu zesuwa się po nodze, druga ręka ponad głową w pozycji swobodnej współdziałała ze skłonem.
 12. Przeskok przez przeszkodę stałą na wysokości własnego kolana.
 13. Skok zawrotny ponad skrzynią lub tramem na wysokości biodra.
 14. Skok strumieniem z wyskokiem jednonóż na skrzynię (dwie górne kondygnacje).
 Wykazanie poprawnej postawy i umiejętności korygowania jej.
 Wykazanie umiejętności opanowywania ruchów przez szybkie zmiany wywołane rozkazem („hop”) lub gwizdkiem.
 Wykonanie ćwiczenia desymetrycznego.
 Bieg dość intensywny.

Kategoria K — E i K — F.

(od 41 roku życia wzwyz).

1. Wymachy i kołowanie rąk (ruchomość stawów).
 2. Wymachy nog w tył i wprzód ze wsparciem się o drabinę lub o ramiona współczwiczącej (ruchomość stawów).
 3. Skłony tułowia w dół w postawie zwartej, oparcie dłoni o kolano lub o staw skokowy. Po skłonie korekcja postawy.
 4. Przysiady zwarte z dotykiem palcami dłoni o podłogę.
 5. Utrzymanie równowagi, stojąc we wspięciu na jednej nodze, z uniesieniem kolana drugiej nogi, ręce swobodnie wzniesione, współdziałając z utrzymaniem równowagi (bardzo krótko).
 6. Zwis postawny na drabinie w formie przysiadu i opuszczania kolejno nogi w dół.
 7. Przejście swobodne po równoważni umieszczonej na wysokości kolana ćwiczącej.
 8. Bieg krótkotrwały lub bieg z podskokami (ulicznik).
 9. W postawie leżącej powolne wznoszenie nog prostych w kolanach wzwyz i jeszcze powolniejsze opuszczanie.
 10. W siadzie skrzyżnym — skręty tułowia z wymachem ręki w stronę skrętu. Oparcie ręki o kolano prawe przy kierunku w lewo i odwrotnie — druga ręka opuszczona swobodnie.
 11. Stojąc w postawie zwartej skrętoskłony z określonym ruchem ręki w formie pływnej, rytmicznej. Dłoń dosięgać ma stopy lub obok stopy.
 12. Umiejętność prawidłowego zeskoku z ławeczki lub niskiej skrzyni.
 Umiejętność prawidłowego przeskoku przez pewną szerokość (rów).
 13. Wykazanie zręczności w umiejętnym przejściu przez płot (dwa tramy).
 14. Wykazanie się dobrą postawą.
 Wykazanie umiejętności opanowywania ruchów przez szybkie zmiany wywołane rozkazem („hop”) lub gwizdkiem.
 Wykonanie ćwiczenia desymetrycznego.

Ruch służbowy

W MINISTERSTWIE SKARBU.

Mianowani:

- Dr. **Stefan Dobrostański** — Referendarzem w VII st. st. z dn. 30.IX. 1930 r.
 Asesor w VIII st. st. **Juljan Popiel** — Referendarzem w VIII st. st. z dn. 21.VIII. 1930 r.
 Prow. Rejestrator w IX st. st. **Bronisław Bobke** — Rejestratorem w IX st. st. z dn. 23 IX. 1930 r.
 Prow. Rejestrator w X st. st. **Elżbieta Gołąbkówna** — Rejestratorem w X st. st. z dn. 25.IX. 1930 r.

Przeniesieni:

- Radca Ministerjalny w VI st. st. **Alojzy Jastrzębski** — do Izby Skarbowej Grodzkiej w Warszawie i mianowany Radcą Skarb. w VI st. st. z dn. 26.IX. 1930 r.
 Radca Ministerjalny w VI st. st. **Dr. Bronisław Ostaszewski** — do Izby Skarbowej Grodzkiej w Warszawie i mianowany Radcą Skarbowym z dn. 26.IX. 1930 r.
 Referendarz w VII st. st. w Izbie Skarbowej w Krakowie **Władysław Jan Piskozub** — do Urzędu Pożyczek Państwowych, z dn. 1.VIII. 1930 r.
 Księgowy w VII st. st. w Izbie Skarbowej w Kielcach **Stanisław Trzcziński** — do Ministerstwa Skarbu, z dn. 18.VIII. 1930 r.
 Referendarz w VII st. st. w Izbie Skarbowej w Poznaniu **Tadeusz Bartkowski** — do Ministerstwa Skarbu, z dn. 19.VIII. 1930 r.
 Referendarz w VII st. st. w Państwowym Urzędzie Kontroli Ubezpieczeń **Józef Lewart-Le-**